

ledes bliver aldeles uafgjort; thi der er jo slet ikke Tale om, at enten Biskoppen eller Ministeriet skal kunne tage afgjørende Beslutning. Der vil altsaa fremkaldes et Brud imellem Præst og Menighed, som ikke vil kunne Andet end have de allersjærgeligste og beklageligste Følger. Præsten kan kun virke gavnlig og heldbringende, naar han staaer i et velvilligt Forhold til Menigheden. Skulde hans Mening da være aldeles forskjellig fra, hvad Menigheden i dens hele store Fleerhed ønsker, mener jeg, at Præstens Indflydelse og gavnlige Virksomhed aldeles vil nedbrydes, og jeg kan derfor ingenlunde indsee, at det skulde være ønskeligt, at Sagen bliver staaende paa et saadant tvivlsomt Standpunkt. Har Biskoppen eengang mægtet, uden at det har ledet til noget Resultat, saa mener jeg, at det er nødvendigt, at en Afgjørelse maa finde Sted, og jeg kan ikke nægte, at jeg finder det ønskeligt og rigtigt, at Afgjørelsen maa skee i Favør af Menigheden, i alt Fald naar dennes Mening fremtræder, ikke i Form af en ubetydelig Majoritet, men som et Udtryk for den store Fleerhed, for ikke at sige dens Heelhed. Jeg skulde derfor finde det ønskeligt, at en Afgjørelse finder Sted, enten det nu skeer strax eller senere, men at den dog i alt Fald finder Sted, thi naar Præsten veed, at der vil blive taget en Bestemmelse, antager jeg, at de skadelige Følger ville opføre, og at han, om han end uvillig overtager en Post, dog i Embeds Medfør vil varetage de Pligter, der paahvile ham, og at en Conflict imellem Præst og Menighed saaledes vil bortfalde. Jeg seer mig derfor efter det Synspunkt, hvorfra jeg for Dieblisset seer Sagen, ikke istand til at slutte mig til Udvalgets Forslag.

Ordføreren: Det er jo ganske vist, hvad angaaer Indholdet af § 2, at den administrative Conseqvens vil fordrø, at man ikke her, saa lidt som ellers, bliver staaende paa Halvveien, men fra Melleminstantfen, her Biskoppen, vender sig til den høiere Instants, til Kirkeministeriet. Jeg vil heller ikke nægte, at naar man, som Udvalget har foreslaaet, bliver staaende ved den biskoppelige Mægling, kan der fremkomme forskjellige Vilkaar i de forskjellige

Stifter. En Biskop kan være stemt for, en anden imod Menighedsraadene, og saaledes kan den naturlige Følge blive, at Menighedsraad lettere og i større Antal ville fremkomme i det ene Stift end i det andet. Det kan altsaa ganske vist være Grunde, der tale for, at den Vel følges, som Udvalget angiver; men jeg maa gjøre opmærksom paa, og jeg maa lægge Bægt derpaa, at Paragraphen aabenbar lider af en Modsigelse. Det hedder: „For at et Menighedsraad kan oprettes i Kraft af denne Lov, udfordres, at Sognepræsten og Fleertallet af de i Sognet bosiddende Mænd, der høre til Folkekirken o. s. v., derom ere enige.“ Det er et Princip, som her opstilles: uden Enighed intet Menighedsraad. Nu hedder det senere, at „naar Sognepræsten nægter sit Samtykke til Menighedsraadets Oprettelse, uagtet det ønskes af Menigheden, og denne efter mindst eet Aar gjentager sit Viste i saa Henseende, da kan Menighedsraadet oprettes uagtet Sognepræstens Modstand, ifølge Biskoppens Tilladelse“, og endelig hedder det, at „naar Biskoppen nægter sin Tilladelse, kan Kirkeministeriet, naar Menigheden atter efter mindst eet Aars Forløb fremsætter sin Begjæring, paahvøe Indretningen af et Menighedsraad.“ Men naar saaledes Menighedsraadet kommer istand imod Sognepræstens Villie og ifølge Befaling af Ministeriet, hvad bliver der da af den Fordring af Enighed, som ifølge Paragraphens Begyndelse er den nødvendige Forudsætning for, at Menighedsraadet kan oprettes? Der er her en åbenlyst Modsigelse; det ene eller det Andet maa forandres, og det er da forekommet Udvalget, at naar de tvende Momenter holdes imod hinanden, er Principet, der stilles i Spidsen, det rigtige, dette nemlig: at Enighed imellem Præst og Menighed er uomgængelig Betingelse for, at Menighedsraadet kan komme istand og udfolde sin Virksomhed. Naar Biskoppen nægter forgjæves, og der intet Menighedsraad kommer istand, maa det dog fornuftigviis antages, at der foreligger Grunde dertil i Menighedens særegne Forhold; det maa antages, at Biskoppen veed, at der er religiøse Spændinger tilstede, at der er Partibevejelser i Menigheden, og at paa den anden Side Præsten ikke er en